

Džon Stivens

Smaragdni atlas

Knjige početka

KNJIGA PRVA

Prevela
Nevena Andrić

■ Laguna ■

Naslov originala

John Stephens

THE EMERALD ATLAS

Copyright © 2011 by John Stephens

Translation Copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Mojim roditeljima

S A D R Ź A J

PROLOG * 9

PRVO POGLAVLJE * Šešir gospođe Lavstok * 15

DRUGO POGLAVLJE * Osveta gospođice Kramli * 26

TREĆE POGLAVLJE * Kralj i kraljice Francuske * 36

ČETVRTO POGLAVLJE * Grofica Kembridž Folsa * 45

PETO POGLAVLJE * Doktor Stanislaus Pim * 61

ŠESTO POGLAVLJE * Crna stranica * 71

SEDMO POGLAVLJE * Grofičin gost * 83

OSMO POGLAVLJE * Vukovi * 99

DEVETO POGLAVLJE * Gabrijel * 122

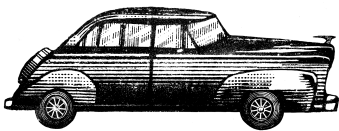
DESETO POGLAVLJE * Lavirint * 140

JEDANAESTO POGLAVLJE * Zatvorenik u ćeliji 47 * 148

DVANAESTO POGLAVLJE * Doručak za ručak *	166
TRINAESTO POGLAVLJE * Hejmiš *	186
ČETRANAESTO POGLAVLJE * Baka Pit *	199
PETNAESTO POGLAVLJE * Mrtvi grad *	207
ŠESNAESTO POGLAVLJE * Crno jezero *	217
SEDAMNAESTO POGLAVLJE * U riznici *	227
OSAMNAESTO POGLAVLJE * Gavran *	235
DEVETNAESTO POGLAVLJE * Bitka za Mrtvi grad *	239
DVADESETO POGLAVLJE * Kejtina vizija *	262
DVADESET PRVO POGLAVLJE * Pogodba s đavolom *	279
DVADESET DRUGO POGLAVLJE * Grozni Magnus *	298
DVADESET TREĆE POGLAVLJE * Deca Kembridž Folsa *	315
DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE * Rakotis *	330
DVADESET PETO POGLAVLJE * Duhovi prošlih Božića *	341

Smaragdní atlas

PROLOG

Neko je prodrmao devojčicu da je probudi. Majka se nadosila nad nju.

„Kejt“, govorila je tiho ali silovito, „slušaj me vrlo pažljivo. Treba nešto da učiniš za mene. Treba da čuvaš brata i sestru. Razumeš? Treba da čuvaš Majkla i Emu.“

„Šta...“

„Nema vremena za objašnjenja. Obećaj mi da ćeš paziti na njih.“

„Ali...“

„O, Kejt, molim te! Samo mi obećaj!“

„O... obećavam.“

Bilo je Badnje večere. Sneg je padao ceo dan. Kao najstarija, Kejt je smela da ostane budna duže od brata i sestre. To je značilo da je, dugo nakon što su glasovi uličnih pevača utihnuli, ona s roditeljima sedela pored vatre, pijuckala toplu čokoladu dok su oni razmenjivali poklone – deca će svoje dobiti ujutru – i, sa četiri godine, osećala se veoma odraslo. Majka je dala ocu malu debelu knjigu, veoma izanđalu i staru, a on se izgleda veoma obradovao i zauzvrat joj dao medaljon na zlatnom lancu. Unutra se nalazila malecna slika dece – Kejt, dvogodišnjeg Majkla i bebe

Eme. Onda je Kejt konačno morala u krevet i ležala je u tami, srećna na toplom, pod ćebadi, i pitala se kako će ikada zaspati; činilo se da ju je majka prodrmla već sledećeg trenutka.

Vrata njene sobe bila su otvorena i, pri svetlosti iz hodnika, posmatrala je kako majka otkopčava medaljon. Nagla se napred, zavukla ruke ispod Kejt i prikopčala joj ga oko vrata. Devojčica je osetila mek dodir majčine kose, namirisala kolačiće od đumbira koje je ova pekla tog popodneva, a onda je nešto mokro pogodi u obraz i ona shvati da majka plače.

„Zapamti da te otac i ja mnogo volimo. I svi ćemo opet biti na okupu. Obećavam.“

Devojčici je srce u grudima bubnjalo i zaustila je da upita šta se dešava – kad se na vratima pojavio neki čovek. Bio je osvetljen otpozadi, tako da mu Kejt nije videla lice, ali bio je visok i mršav; nosio je dugačak kaput i nešto nalik na veoma izgužvan šešir.

„Vreme je“, reče on.

Njegov glas i ta slika – obrisi visokog čoveka na vratima – godinama će progoniti Kejt, jer tada je poslednji put videla majku, tada je poslednji put porodica bila na okupu. Onda je čovek rekao nešto što Kejt nije čula i kao da joj se nekakav težak zastor navukao oko glave i izbrisao čoveka na vratima, svetlost, majku, sve.

Žena je podigla usnulo dete, umotala ga u ćebad i poslala za čovekom niz stepenice, pored dnevne sobe, gde je vatra još gorela, i napolje, u hladnoću i tamu.

Da je bila budna, devojčica bi videla oca kako stoji u snegu pored nekih starih crnih kola i drži u naručju njenog brata i sestricu, ušuškane u ćebad. Čovek je otvorio zadnja vrata i otac je položio decu na sedište; onda se okrenuo, uzeo Kejt od žene i stavio je pored brata i sestre. Uz tih škljocaj visoki čovek je zatvorio vrata.

„Siguran si?“, rekla je žena. „Siguran si da je ovo jedini način?“

Visoki čovek se beše pomerio i stao na svetlost ulične lampe, pa se sad prvi put video. Slučajnom prolazniku njegova pojava ne bi ulila mnogo poverenja. Kaput mu je bio mestimično iskrpljen, izlizanih manžetni; nosio je staro odelo od tvida, bez jednog dugmeta; na beloju košulji imao je mrlje od mastila i duvana, a na kravati – možda najčudnije od svega – nije bio jedan čvor već dva, kao da je zaboravio je li već svezana, pa ju je, umesto da baci pogled dole, vezao još jedanput, za svaki slučaj. Bela kosa mu je provirivala ispod šešira, a obrve mu se dizale sa čela poput velikih snežnih rogova i kovrdžale se iznad iskrivljenih i krpjenih naočara sa okvirom od kornjačevine. Sve u svemu, izgledao je kao neko ko se oblačio usred vihora, a onda pomislio kako ipak izgleda suviše pristojno te se bacio niz stepenice.

No kad biste ga pogledali u oči, sve bi se promenilo.

Nisu odražavale svetlost osim svoje sopstvene i žarko su blistale u snežnoj noći, a iz njih su zračile tako neobične živost i dobrota da biste potpuno zaboravili na duvanske i mastiljave mrlje na košulji, ispopravljanje naočare i činjenicu da je dvaput vezao kravatu. Pogledali biste u njih i znali da se nalazite u društvu odistinske mudrosti.

„Priatelji moji, oduvek smo znali da će ovaj dan doći.“

„Ali šta se promenilo?“, navaljivao je detinji otac. „Ništa se nije desilo od Kembriđž Folsa! To je bilo pre pet godina! Mora da se nešto dogodilo!“

Starac uzdahnu. „Večeras sam išao da vidim Devona Makleja.“

„Nije valjda... nemoguće da je...“

„Bojim se da jeste. I mada ne možemo znati šta im je rekao pre smrti, moramo biti spremni na najgore. Moramo da pretpostavimo kako im je kazao za decu.“

Poduži trenutak niko nije progovarao. Žena je sada nespuntano plakala.

„Rekla sam Kejt da ćemo svi opet biti na okupu. Lagala sam je.“

„Srce...“

„Neće stati dok ih ne nađe! Nikad neće biti bezbedni!“

„U pravu si“, reče starac tiho. „Nikad neće stati.“

O kome god da je bila reč, ovo nije zahtevalo objašnjenja.

„Ipak, postoji način, onaj za koji oduvek znamo. Deci se mora omogućiti da odrastu. Da ispune svoju sudbinu...“ Začutao je.

Muškarac i žena se okrenuše. Na čošku su stajale tri mračne prilike u dugačkim crnim kaputima i posmatrale ih. U ulici sve utihnu; čak i pahulje kao da su lebdele u vazduhu.

„Ovde su“, reče starac. „Pratiće decu. Morate da nestanete. Naći ću vas.“

Pre nego što je ovo dvoje stiglo da odgovori, starac je otvorio vrata i kliznuo za volan. Tri prilike su pošle napred. Čovek i žena povlačili su se ka kući dok se motor budio uz praskavo kašljućanje. Načas su se točkovi uzalud obrtali u snegu; potom je nešto upalilo i kola proklizaše napred. Prilike su sada trčale; prošle su pored muškarca i žene i ne osvrnuvši se na njih, usredsređene isključivo na kola koja su se klizala niz ulicu pod snegom.

Sedokosi je vozio sa obe ruke čvrsto na volanu. Na sreću, bilo je kasno, i uz sneg i činjenicu da je bilo Badnje večer, nikakav saobraćaj nije ih usporavao. Ipak, ma koliko brzo čovek vozio, mračne prilike su se približavale. Trčale su s neakvom sablasnošću, tihom spretnošću; svakim korakom prešle bi po deset metara, a crna krila od kaputa lepršala su za njima. Kada su skrenula za ugao, kola se odbiše o parkirani kombi i dve prilike skočiše uvis i uhvatiše se za zbijene kuće uz ulicu. Čovek pogleda u retrovizor i vide kako mu se progonitelji pentraju po fasadama zgrada kao kakvi gargojli koji su pobegli na slobodu.

U očima mu nije bilo iznenađenja, ali on pritisnu papučicu za gas sve do poda.

Kola jurnuše preko trga i sunuše pored svetine koja je u ponoć izašla iz crkve. Dovezao se u stari deo grada i kola su se truckala kaldrmisanom ulicom. Na zadnjem sedištu deca su još spavala. Jedna prilika baci se s fasade od crvenkastosmeđeg peščara i doskoči na kola uz drhtav tresak. Časak kasnije bleđa pesnica probi krov i poče da guli metalnu oplatu. Drugi napadač ščepa zadnji deo kola i ukopa se petama, tako da su na stogodišnjem kamenu za njim ostajali rovovi.

„Još malo“, promrmlja čovek, „samo malo.“

Ušli su u park, beo od snega i potpuno pust, a kola su se klizala po smrznutom zemljištu. Tik ispred sebe video je tamnu prugu reke. A onda sve kao da se dogodilo odjednom: starac je dao gas, poslednja prilika nakačila se na vrata, a krov se provalio tako da je noćni vazduh pokuljao unutra; jedino što se možda nije promenilo behu deca, koja su sve prespavala, nesvesna šta se dešava. Potom kola sa omanje uzvišice poleteše u reku.

Nikad nisu stigla do vode. U poslednjem mogućem trenutku jednostavno su iščezla, a iza njih su ostala tri tamna obličja koja su pljuskala i koprcala se po vodi.

Sekund kasnije, nekoliko stotina kilometara na sever, bez ijedne ogrebotine kola su stala ispred velike sive kamene zgrade. Neko ih je očito očekivao, jer niska žena u tamnoj mantiji požuri niz stepenice da ih presretne.

Starac i ona zajedno su pokupili decu i poneli ih unutra. Popeli su se do najvišeg sprata, pa požurili dugačkim hodnikom ukrašenim lampionima i srmom. Prolazili su pored sobe za sobom usnule dece. Ušli su kroz poslednja vrata. Osim dva kreveta i kolvke, prostorija je bila prazna.

Kaluđerica – niska žena po imenu sestra Agata – nosila je dečaka i bebu. Položila je dečaka u krevet, a sestricu u kolvku.

Nijedno se i ne promeškolji. Starac spusti Kejt u drugi krevet. Navukao joj je jorgan do brade.

„Jadničci“, reče sestra Agata.

„Da. A tako mnogo od njih zavisi.“

„Verujete da će biti bezbedni ovde?“

„Onoliko koliko je to moguće. Progoniće ih. To je sigurno. Ali, među živima, samo vi i ja znamo da su ovde.“

„Kako da ih zovem? Treba im novo prezime.“

„Šta mislite“ – starac je razmišljao načas – „o 'P'?“

„Samo P?“

„Samo P.“

„A starija devojčica? Sećaće se pravog imena.“

„Postaraću se da se ne seća.“

„Teško mi je da poverujem kako se ovo zaista dešava, teško mi je da poverujem...“ Pogleda u sadruga. „Hoćete li da ostanete malo? Zapalila sam vatru dole, a još imam i piva koje su monasi ostavili. Božić je, na kraju krajeva.“

„Zvuči vrlo primamljivo. Nažalost, moram da vidim šta je s dečjim roditeljima.“

Uz uzdah: „Pobogu, dakle zaista je počelo...“, žena izađe u hodnik.

Starac je pošao za njom do vrata, pa se osvrnuo na usnulu decu. Podigao je ruku kao da im daje blagoslov, promrmljao: „Do ponovnog susreta“, pa izašao.

Troje dece još je spavalo, nesvesno novog sveta koji ih čeka kad se probude.

PRVO POGLAVLJE

Šešir gospođe Lavstok

Šešir o kome je reč pripadao je gospođi Konstans Lavstok. Gospođa Lavstok je bila žena s poprilično godina, još više novca, i bez dece. Nije to bila žena koja bi išta radila polovično. Uzmimo, recimo, njen stav o labudovima. Smatrala je da su to najdivnija, najotmenija bića na svetu.

„Tako dražesni“, govorila je, „tako otmeni.“

Kada biste prišli njenoj velikoj i raskošnoj kući na obodu Baltimora, ugledali biste šimšir orezan u obliku labudova. Kipove labudova u letu. Vodoskoke gde iz usta majke labudice voda pada na bebe labudiće. Bazen za ptice u obliku labuda gde su manje vredne ptice imale čast da se kupaju. I, razume se, prave labudove kako klize po jezercima oko kuće i povremeno se gegaju, ne baš onoliko otmeni koliko biste se ponadali, pored prozora u prizemlju.

„Ja ništa“, rekla bi gospođa Lavstok ponosito, „ne radim polovično.“

I tako, jedne noći početkom decembra, dok je sedela pored vatre s mužem, gospodinom Lavstokom – koji je svakog leta

sam odlazio na odmor, navodno da skuplja bube, ali zapravo u jedan privatni rezervat u Floridi, gde je lovio labudove i iz velike blizine ih raznosio u paramparčad sa sumanutim kežom na licu – gospođa Lavstok se uspravila na kauču u obliku labuda na kom je štrikala i objavila: „Džeralde, usvojiću decu.“

Gospodin Lavstok je izvadio lulu iz usta i nešto zamišljeno progundao. Vrlo jasno je čuo šta je rekla. Ne „dete“. „Decu“. Ipak, godine su ga naučile koliko je uzaludno neposredno se suprotstavljati supruzi. Zaključio je kako je najmudrije da se malo povuče, da se napravi lud i pritom joj polaska.

„No, draga moja, to je sjajna zamisao. Da, hajde da zaista usvojimo dete.“

Gospođa Lavstok oštro coknu jezikom. „Džeralde, ne zaviljavaj. Ne nameravam da usvojim samo jedno dete. To ne bi ni vredelo truda. Mislim da ću početi s troje.“ Onda je ustala, što je značilo da je razgovor završen, i izašla iz sobe.

Gospodin Lavstok je uzdahnuo, vratio lulu u ugao usta i zapitao se mogu li se leti negde loviti deca.

Verovatno ne, pomislio je i vratio se novinama.

„Ovo vam je poslednja prilika.“

Kejt je sedela za stolom preko puta gospođice Kramli. Nalazile su se u njenoj kancelariji u Domu za beznadežnu i nepopravljivu siročad „Edgar Alan Po“. Zgrada je u prošlim vekovima služila kao oružarnica i zimi je vetar duvao kroz zidove, prozori su klopurali, a voda u kupatilima se smrzavala. Od svih soba, grejala se samo kancelarija gospođice Kramli. Kejt se nadala da će, ma šta ova imala da kaže, to potrajati.

„Mlada damo, ne šalim se.“ Gospođica Kramli bila je niska, zdepasta žena s humkom od uglavnog ljubičaste kose na glavi, i dok je govorila, odmotala je bombonu iz činije na stolu. Deca

nisu smela da diraju slatkiše. Pri njihovom dolasku u Dom, dok je gospođica Kramli objašnjavala šta se sme a šta ne (uglavnom šta ne), Majkl se poslužio pepermintom. Nedeljama nakon toga morao je da se tušira hladnom vodom. „Nije rekla da ih ne jedemo“, žalio se. „Otkud sam mogao da znam?“

Gospođica Kramli strpa bombonu u usta. „Posle ovoga sam završila. Gotovo. Ako se ti, brat i sestra ne budete ponašali najprijetnije moguće, tako da vas ova gospođa usvoji, e pa...“ Snažno je sisala bombonu u potrazi za dovoljno stravičnom pretnjom. „...Pa, jednostavno neću odgovarati za posledice.“

„Ko je ona?“, upita Kejt.

„Ko je ona?!“, ponovi gospođica Kramli i razrogači oči u neverici.

„Hoću da kažem, kakva je?“

„Ko je ona? Kakva je?“ Gospođica Kramli sisala je silovito, sve preneraženija i preneraženija. „Ova žena...“ Zastade. Kejt je čekala. Ipak, nikakve reči nisu nailazile. Umesto toga, lice gospođice Kramli jako pocrvene. Ona se zagrcnu.

Najmanji mogući delić sekunde – dobro, možda tri sekunde – Kejt je razmišljala kako bi bilo posmatrati gospođicu Kramli dok se davi. Potom je skočila, oprčala oko stola, i tresnula je po leđima.

Lepljiva zelenkasta gromuljica izlete iz usta gospođice Kramli i pade na sto. Žena se okrenu ka Kejt, teško dišući, lica još crvenog. Kejt je znala da ne može očekivati zahvalnost.

„To je“ – gospođica Kramli šumno usisa vazduh – „žena koju zanima da usvoji troje dece. Po mogućstvu porodicu. To ti je sasvim dovoljno! Kakva drskost! Idi, nađi brata i sestru. Reci im da se okupaju i da obuku najbolju odeću. Gospođa stiže za sat vremena. A ako ijedno od njih išta uradi, tako mi svega...“ Uzela je bombonu i strpala je nazad u usta. „Pa, jednostavno neću odgovarati.“

* * *

Dok je Kejt silazila niz uzane, zavojite stepenice koje su vodile od kancelarije gospođe Kramli, vazduh je postajao hladniji i ona se čvršće umota u tanki džemper. Kada prvi put vide Kejt, odrasli bi uvek primetili da je neobično lepa devojčica, sa zagasitoplavom kosom i krupnim očima boje lešnika. Ipak, ako bi pogledali поближе, videli bi bore od usredsređenosti koje su joj se nastanile na čelu, nokte izgrickane do živaca, umornu napetost udova, i umesto da kažu: „Jao, kako je ova devojčica lepa“, coknuli bi jezikom i promrmljali: „Jadnica“. Jer pogledati u Kejt, ma koliko lepa bila, značilo je videti nekoga ko od života neprestano očekuje nov udarac.

Kada je prošla kroz sporedna vrata sirotišta, Kejt ugleda grupu dece okupljenu oko ogolelog drveta na ivici dvorišta. Mala devojčica tankih nogu i kratke kestenjaste kose gađala je kamenjem dečaka u krošnji i vikala mu da siđe i bori se.

Kejt se progurala kroz gomilu dece koja su se smejala i dobacivala, a Ema uze još jedan kamen.

„Šta to radiš?“

Ema se okrenu. Imala je crvene krugove na obrazima a tamne oči su joj blistale.

„Pocepao mi je knjigu! Samo sam sedela i čitala, a on ju je zgrabio i pocepao je! Najozbiljnije, nisam ništa uradila! A sad čak neće ni da siđe da se bije!“

„Nije tačno“, povika dečak na drvetu. „Ona je luda!“

„Umukni!“, dreknu Ema i baci kamen. Dečak se skloni iza drveta i ovaj se odbi o stablo.

Ema je bila sitna za jedanaestogodišnjakinju. Sva od kolena i laktova. Ipak, sva deca u obdaništu poštovala su njenu narav i plašila je se. Kada bi je saterali u ćošak ili je izazvali, tukla se kao beštija. Šutirala i grebala i grizla. Kejt se ponekad pitala da

li bi joj sestra bila toliko žestoka i da ih nikad nisu odvojili od roditelja. Jedino se Ema nije sećala majke i oca. Čak i Majkl je imao maglovite uspomene na njihovu brigu i ljubav. Što se Eme tiče, znala je samo za ovakav život, a u njemu postoji jedno pravilo: Kad prestaneš s borbom, gotov si. Nažalost, uvek je tu bilo nekoliko starijih dečaka koji su je namerno dražili i uživali u njenoj jarosti. Omiljena meta – nimalo iznenađujuće – bila im je činjenica da se prezime troje dece sastoji samo od jednog slova. Pošto je Kejt, sa četrnaest godina, bila najstarija, obično je njoj zapadalo da smiruje sestru.

„Moramo da nađemo Majkla“, reče Kejt. „Neka žena dolazi da nas vidi.“

Deca učutaše. Već mesecima nijedan mogući usvojitelj nije došao u Dom za beznadežnu i nepopravljivu siročad „Edgar Alan Po“.

„Baš me briga“, reče Ema. „Neću da idem.“

„Ako hoće vas, sigurno je lujka“, dobaci dečak na drvetu.

Ema zgrabi kamen i hitnu ga. Dečak nije bio dovoljno hitar, pa ga ovaj pogodi u lakat.

„Joooj!“

„Ema“ – Kejt uhvati sestru za ruku – „gospođica Kramli kaže da nam je ovo poslednja prilika.“

Ema se izvuče. Sagnula se i uzela još jedan kamen. Ipak, bilo je jasno da joj je dosta tuče i Kejt je ćutke čekala dok je Ema prebacivala kamen iz ruke u ruku, pa ga slabašno bacila o drvo.

„Dobro.“

„Je l' znaš gde je Majkl?“

Ema klimnu glavom. Kejt je uhvati za ruku i deca se razma-koše da im naprave prolaz.

Devojčice su pronašle Majkla u šumi iznad sirotišta kako istražuje pećinu koju je otkrio prethodne nedelje. Pretvarao se da je to ulaz u stari patuljački tunel. Čitavog života Majkl je bio opsednut pričama o čarobnim stvorenjima. Čarobnjacima koji se bore protiv zmajeva. Vitezovima u borbi protiv goblina koji krađu device. Oštroumnim seljanima koji nadmudruju divove. Čitao je sve što bi mu palo šaka. Ipak, ponajviše je voleo pričati o patuljcima.

„Imaju dugu i plemenitu istoriju. I veoma su vredni. Nisu kao vilovnjaci, ne češljaju se sve vreme i ne čame ispred ogledala. Patuljci rade.“

Majkl je imao veoma loše mišljenje o vilovnjacima.

Ova strast je potekla iz knjige pod nazivom *Patuljački omnibus* izvesnog G. G. Grinlifa. Kada su se probudili onog prvog jutra svog novog života, bez roditelja i u nepoznatoj sobi, Kejt je otkrila knjigu zavučenu među Majklovu ćebad. Odmah ju je prepoznala kao majčin božićni poklon ocu. S godinama je Majkl iščitao knjigu na desetine puta. Bio je to, Kejt je znala, način da ostane u vezi sa ocem, kog se jedva i sećao. Zato se trudila i trudila da ubedi Emu da ima razumevanja kada Majkl otpočne neko od svojih neplaniranih predavanja. Ipak, nije uvek bilo lako.

Vazduh u pećini bio je vlažan i mahovinast, ali tavanica je bila dovoljno visoka i Kejt i Ema mogle su da hodaju uspravno. Na oko četiri metra od ulaza Majkl je klečao s baterijskom lampom. Bio je za nijansu previše žgoljav i imao je istu kestenjastu kosu i tamne oči kao i mlađa sestra, s tim što su se njegove krile iza naočara sa žičanim okvirom. Ljudi su često mislili da su blizanci, što je Majkla izuzetno živciralo. „Godinu dana sam stariji“, rekao bi Majkl. „Mislim da je vrlo očigledno.“

Usledio je blesak, pa nekakvo zujanje i Majklov izlizani polaroid foto-aparat ispljunu sliku. Aparat je pre nekoliko nedelja

pronašao u nekakvoj staretinarnici u centru Baltimora, kao i desetak rolni filma koje mu je vlasnik manje-više poklonio, i otada ga je neprestano koristio za istraživačke igre i večito podsećao Kejt i Emu koliko je bitno beležiti svoja otkrića.

„Evo.“ Majkl pokaza sestrama kamen koji je upravo slikao. „Šta mislite, šta je to?“

Ema zastenja. „Kamen.“

„Šta je to?“, upita Kejt, koja je rešila da prihvati igru.

„Sečivo stare patuljačke sekire“, reče Majkl. „Voda ga je oštetila, očigledno. Ovi uslovi daleko su od savršenih da bi se nešto očuvalo.“

„Baš čudno“, reče Ema. „Pošto izgleda skroz kao kamen.“

„Dobro, dosta“, reče Kejt, pošto je videla da će se Majkl uznemiriti. Ispričala mu je o ženi koja dolazi da ih vidi.

„Idite vi“, reče on. „Imam posla ovde.“

Drugi siročići su uglavnom čeznuli da ih neko usvoji. Sanjali su o bogatom, dobrom paru koji će ih nenadano odvesti u život pun udobnosti i ljubavi. Kejt, brat i sestra nisu. Kad smo kod toga, odbijali su da se nazivaju siročićima.

„Naši roditelji su živi“, rekli bi Kejt, ili Ema ili Majkl. „I jednog dana će se vratiti po nas.“

Naravno, ništa nije govorilo u prilog tome. Neko ih je jedne snežne Badnje večeri ostavio u Sirotištu Svete Marije na obali reke Čarls u Bostonu i od tada nisu čuli ni najtiši šapat od roditelja ili ma kojih rođaka. Nisu čak ni znali šta im znači ono „P“ u prezimenu. Ipak, i dalje su verovali, duboko u srcu, da će im se roditelji jednog dana ponovo pojaviti. Ovo je bilo u potpunosti zahvaljujući činjenici da Kejt nikad nije prestala da podseća Majkla i Emu na majčino obećanje, one poslednje noći, kako će ponovo cela porodica biti na okupu. Zbog toga je pomisao da ih neki neznanac uzme za sebe bila potpuno neprihvatljiva. Nažalost, ovog puta su morali i nešto drugo da uzmu u obzir.

„Gospođica Kramli je rekla da nam je ovo poslednja prilika.“

Majkl uzdahnu i ispusti kamen. Potom je podigao baterijsku lampu i pošao za sestrama iz pećine.

U prethodnih deset godina deca su boravila u čitavih dvanaest sirotišta. Najkraće što su ostali bilo je dve nedelje. Daleko najduže bili su u prvom domu, Svetoj Mariji. Skoro tri godine. Međutim, onda je Sveta Marija izgorela – kao i časna majka, dobra žena po imenu sestra Agata, koja se posebno zalagala za decu, ali je imala lošu naviku da puši u krevetu. Odlazak iz Svete Marije bio je početak sedmogodišnjeg putovanja od sirotišta do sirotišta. Taman kad bi se deca negde smestila, opet bi morala da se sele. Naposljetku više i nisu očekivala da će se igrde zadržati duže od nekoliko meseci, više nisu pokušavala da se s nekim prijatelje. Naučila su da se oslanjaju samo jedno na drugo.

Razlog sveg ovog seljakanja bio je sledeći: deca su bila, u usvajačkom žargonu, tvrd orah. Da bi usvojila jedno, porodica bi morala da usvoji sve troje. Ipak, porodice voljne da usvoje troje dece odjednom bile su retke, a mnogobrojne gospođice Kramli na svetu nisu imale previše strpljenja.

Kejt je razumela: ako ih ova gospođa ne uzme, gospođica Kramli će to upotrebiti kao dokaz da su deca beznadežni slučajevi i prebaciće ih u drugo sirotište. Nadala se da će, ako se ona, brat i sestra budu lepo ponašali, gospođica Kramli dobro porazmisliti da li da ih pošalje dalje čak i ako ovaj razgovor propadne. Ne da su deca nešto preterano volela trenutni dom. Voda je bila žuta. Kreveti tvrđi. Od hrane bi te bolelo stomak ako pojedesh previše, ali ako ne pojedesh dovoljno, stomak je svejedno bolelo. Ne, problem je bio u ovome: kako su godine prolazile, svako novo sirotište bivalo je sve gore. Zapravo, kad su pre šest meseci stigli u Dom za beznadežnu i nepopravljivu siročad „Edgar Alan

Po“, Kejt je pomislila: „To je to, sad smo dotakli dno.“ Ali sada se pitala: „Šta ako postoji i neko gore mesto?“

Nije želela da sazna.

Pola sata kasnije, oprana i u najboljoj odeći (što nije značilo baš mnogo), deca su pokucala na vrata kancelarije gospođice Kramli.

„Napred.“

Kejt je vodila Emu za ruku. Majkl im je bio za petama. Posavetovala ga je: „Samo se smeškaj i nemoj mnogo da pričaš. Ko zna? Možda je žena sjajna. Onda prosto možemo da ostanemo kod nje dok se mama i tata ne vrate.“

Ipak, kad je Kejt ugledala ogromnu ženu umotanu u kaput ceo od belog perja, s tašnom u obliku labuda i šeširom s kog se izvijao labuđi vrat nalik na upitnik – znala je da nema nade.

„Pretpostavljam da su ovo ti beskućnici“, reče gospođa Lavstok, priđe i nadnese se nad decu. „Prezivaju se P, kažete?“

„Da, gospođo Lavstok“, zakikota se gospođica Kramli. Divovskoj ženi dopirala je tek do struka. „To nam je troje najboljih. Joj, što ih volim! A ipak, ma koliko me bolelo da se od njih rastanem, mogla bih da se prisilim na to. Uz saznanje da odlaze u tako divan dom.“

„Hm.“ Gospođa Lavstok se sagla da ih prouči tako da se labuđa glava nagla napred, naizgled upitno.

Kejt baci pogled i opazi kako Ema i Majkl razrogačenih očiju pilje u pticu.

„Trebalo bi da vas upozorim“, reče gospođa Lavstok, „ne podnosim nikakve dečje besne gliste. Nema trčanja, vike, glasnog smeha, prljavih ruku i nogu, nepristojnih primedbi o Narodnoj banci...“ Svaki put kad bi nabrojala nešto što ne trpi, labudova glava bi klimnula kao da se i on slaže. „Takođe, ne volim ni

---

preterano mnogo priče, trljanje ruku niti pune džepove. Muka mi je od dece punih džepova.“

„Ma, gospođo Lavstok, ova deca nikad ništa nisu imala po džepovima, uveravam vas“, reče gospođica Kramli. „Ni jednu jedinu stvar.“

„Pored toga, očekujem...“

„Šta ti je to na glavi?“, prekide je Ema.

„Kako molim?“ Žena se prenerazila.

„To što imaš na glavi. Šta bi to trebalo da predstavlja?“

„Ema...“, upozori je Kejt.

„Znam ja šta je to“, reče Majkl.

„E baš ne znaš.“

„E baš znam.“

„Pa, šta je?“, navaljivala je Em.

Gospođa Lavstok okrenu se uzdrhtaloj direktorki sirotišta.

„Gospođice Kramli, šta se to, pobogu, ovde događa?“

„Ništa, gospođo Lavstok, ama baš ništa. Uveravam vas...“

„To je zmija“, reče Majkl.

Gospođa Lavstok je izgledala kao da ju je neko ošamario.

„Nije to zmija“, reče Ema.

„E baš jeste.“ Majkl je proučavao ženini šešir. „Kobra.“

„Ali bela je.“

„Verovatno ju je ofarbala.“ Obrati se on gospođi Lavstok.

„Jesi li to uradila? Jesi li je ofarbala?“

„Majkle! Ema!“, prosikta Kejt. „Tišina!“

„Samo sam pitao da l' ju je ofarbala...“

„Psst!“

Naizgled veoma dugo čuli su se samo šapat radijatora i zvuk nervoznog stezanja i opuštanja šaka gospođice Kramli.

„Nikad u životu...“, poče gospođa Lavstok konačno.

„Draga moja gospođo Lavstok“, lecnu se gospođica Kramli.

Kejt je znala da treba nešto da kaže. Radi najmanje nade da ih neće poslati dalje, morala je da zagladi ovo. Ipak, onda je žena izgovorila ono.

„Razumem da čovek ne može baš mnogo očekivati od siročadi..“

„Nismo mi siročad“, prekide je Kejt.

„Molim?“

„Siročad su klinici kojima su umrli roditelji“, reče Majkl.
„Nama nisu.“

„Vratiće se po nas“, dodade Ema.

„Ne obraćajte pažnju na njih, gospođo Lavstok. Ne obraćajte pažnju. Samo besmisleno brbljanje siročića.“ Gospođica Kramli podiže činiju slatkiša. „Bombonu?“

Gospođa Lavstok nije obraćala pažnju na nju.

„Istina je“, navaljivala je Ema. „Vraćaju se. Časna reč.“

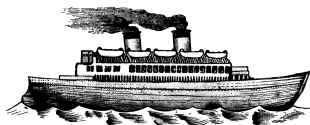
„Slušajte me.“ Gospođa Lavstok nagnu se napred. „Uvidavna sam žena. Pitajte bilo koga. Ipak, ono što ne trpim jesu maštarije. Ovo je sirotište. Vi ste siročad. Da su vas roditelji želeli, ne bi vas ostavili na ulici kao đubre od prošle nedelje, i to čak i bez pristojnog prezimena! P, pa stvarno! Treba da ste zahvalni što je neko poput mene spreman da pređe preko vašeg ogavnog ponašanja – i potpunog neznanja o najlepšoj vodenoj ptici na svetu – i primi vas u kuću. Dakle, šta imate da kažete u svoju odbranu?“

Kejt vide kako je gospođica Kramli strelja pogledom, otprilike u visini ženinog struka. Znala je ovo: ako se ne izvini labuđoj dami, gospođica Kramli će ih gotovo sigurno poslati na neko mesto u poređenju s kojim će Dom za beznadežnu i nepopravljivu siročad „Edgar Alan Po“ izgledati kao bogataška banja. Ipak, šta im drugo preostaje? Da žive sa ovom ženom koja tvrdi da su ih roditelji odbacili kao đubre i da nikad i nemaju nameru da se vrate? Stisla je sestru za ruku.

„Znate šta“, reče, „stvarno liči na zmiju.“

DRUGO POGLAVLJE

Osveta gospođice Kramli

Voz se trgnu i Kejt se probudi. Zaspala je uz prozor i bilo joj je hladno po čelu. Pošto se sredinom jutra zaustavio u Njujorku, voz je nastavio uz reku Hadson, pored Hajd parka i Olbanija i još desetak gradića koji su se privijali uz obalu, a sada, pogledavši napolje, vide da se led prišunjao rubu reke i da putuju kroz krajolik valovitih brda pod snegom, s ponekom seoskom kućom tu i tamo. Gospođica Kramli sama ih je odvela na stanicu.

„Pa, nadam se da ćete se u sledećem domu bolje ponašati.“ Deca su stajala na peronu i svako je nosilo torbu sa odećom i ono malo stvari što su posedovali.

Kejt je znala da gospođica Kramli neće propustiti priliku za završnu grdnju.

„Rekla sam upravniku vašeg novog sirotišta – čini mi se da se zove doktor Pim, da, doktor Stanislaus Pim – da ćete kad porastete verovatno svi biti zločinci i ubice, a on je kazao kako upravo takve i traži. Ha! Mogu samo da zamislim šta vas tamo čeka.“

Prošle su dve nedelje od grozomnog razgovora s gospođom Lavstok. Gospođica Kramli je odmah stupila u vezu sa svakim

sirotištem za koje je znala, u potrazi za ma kim ko će uzeti decu. Pre samo nekoliko dana Kejt je stajala pred njenom kancelarijom i načula je moljakanje u telefon: „Razumem da ste azil za životinje. Ali stvarno, ovoj deci ne treba mnogo.“ Onda je neko javio da je jedno sirotište voljno da ih primi.

„Kuda idemo?“, pitala je Kejt.

„U Kembriđž Fols. Gore kod granice, izgleda. Nikad nisam bila tamo.“

„Je l' bi trebalo da je lepo?“

„Je l' lepo?“ Gospođa Krambli se zakikotala kao da već dugo nije čula bolji vic. „E pa, ne bih rekla. A ne, ni malčice. Elem, evo vam voznih karata. Vozom ćete do Vestporta. Onda idite na mol čim se prođu glavni dokovi. Čamac će vas prevesti preko jezera. Doktor Pim reče da će vas neko sačekati s druge strane. Tutanj odavde! Perem ruke od vas.“

Deca su se ukrcala, pronašla slobodan kupe i smestila se. Videla su gospođicu Kramli kako ih posmatra s perona.

„Pazi nju“, reče Ema. „Ostala da se uveri da stvarno idemo. Volela bih samo jednom da je mlatnem.“ Stegla je pesnice.

„Je l' hoće neko bombonu?“

Devojčice su zapanjeno piljile. Majkl je držao plastičnu kesu prepunu bombona. On sleže ramenima. „Ušunjao sam se sinoć u njenu kancelariju.“

Na peronu je gospođica Kramli sa zadovoljstvom posmatrala polazak voza. Ipak, dok se peške vraćala u sirotište, mučilo ju je sećanje na najmlađu zlotvorku Emu, koja joj se isplazila dok je voz kretao. Gospođica Kramli je mogla da se zakune kako je devojčica jela bombone. Otkud takvom detetu bombone?

Kad su stali u Olbaniju, Kejt je iskočila i za ono malo novca što je imala kupila sendviče sa sirom, i deca su ih pojela dok su se

kretali ka severu, a krajolik postajao sve brdovitiji. Nakon što su prebrinuli užinu, Majkl i Ema su otišli u istraživanje voza, a Kejt se zavalila i pustila da joj se oči sklope. Zaspala je gotovo istog časa.

Kejt je sanjala kako stoji pred velikom kamenom kućom. Bila je ogromna, mračna i preteća, i ona nimalo nije želela da uđe. Ipak, onda se iznenada obrela unutra i silazila je niz slabašno osvetljeno stepenište. Na dnu stepenica gurnula je vrata i ušla u radnu sobu. Na prvi pogled soba je delovala sasvim obično: radni sto, stolice, kamin, police za knjige. Ipak, kad god bi se okrenula, okolina bi se promenila. Židovi su se povlačili unatrag. Knjige se preraspoređivale. Stolice menjale mesta. A onda ju je dočepao – užasan strah od kog staje srce. Ovde je nekakva opasnost. Stravična opasnost za nju, brata i sestru.

Tada se voz trgnuo a ona se probudila, čela naslonjenog na hladno staklo prozora. Osetila je snažan poriv da vidi Majkla i Emu, pa je ustala i požurila napred.

Samo se Kejt zaista sećala majke i oca; Majklove uspomene, koje je on ponekad ulepšavao, bile su jedva nešto više od nejasnih utisaka. Kejt se jasno sećala lepotice blagog glasa i visokog muškarca kestenjaste kose. Sećala se kuće u kojoj su živeli, svoje sobe, jednog Božića... Videla je oca kako sedi na krevetu i čita joj priču, ali se nije sećala koju. Proteklih godina provela je beskrajne časove u pokušaju da prizove još neke delove tog drugog života; neizostavno, kad god bi joj se neka uspomena vratila, došla bi neočekivano. Izraz, miris, boja neba bili bi okidač i Kejt bi se iznenada setila majke kako kuva ručak, hoda ulicom držeći oca za ruku – neke krhotine iz onog vremena kad su svi bili porodica. Ipak, najjasnija uspomena, ona koja je uvek bila uz nju, odnosila se na noć kad su nju, Majkla i Emu poslali od kuće. Kejt je još osećala majčinu kosu na obrazu, majčine ruke

kako joj prikopčavaju medaljon oko vrata, i glas koji šapuće kako je voli i tera Kejt da obeća kako će paziti na brata i sestru.

Kejt je održala obećanje. Čuvala je brata i sestru, iz godine u godinu, kroz sirotište za sirotišttem, kako bi jednog dana, kad se roditelji zapravo vrate, mogla reći: „Vidite? Uspela sam. Bezbedni su.“

Zatekla je Majkla i Emu kako sede za barom u kolima za ručavanje i prožduru krofne i toplu čokoladu koje im je konobarica besplatno dala.

„Smislio sam novo“, reče Majkl, koji je na licu imao naslikan klovnovski osmeh od šećera s krofne. „Pagvilou.“

„Pagvilou“, ponovi ona . „Je l' to prezime uopšte postoji?“

„Ne“, reče Ema. „Upravo je izmislio.“

„Pa šta?“, reče Majkl. „Svejedno bi moglo da postoji.“

Prethodnih deset godina jedna od glavnih dečjih zanimacija bila je razmatranje šta li znači ono „P“ od njihovog prezimena. Pronašli su hiljadu mogućnosti: Pitera, Polson, Plejnvju, Padžet, Piket, Plukovski, Pejn, Poun, Plat, Pajk, Pabst, Pakard, Padamadan, Padison, Pez, Paganeli, Pejdz, Pingvin (Emino omiljeno već duže vreme), Paskal, Pulman, Peršing, Pit, Pikford, Pikls i tako dalje, i tako dalje. Nadali su se da će pravo ime podstaći Kejtino pamćenje i ona će iznenada uzviknuti: „Da, to je to! Tako se prezivamo!“, a onda bi mogli to da upotrebe kao trag za pronalaženje roditelja. Ipak, nikad se to nije dogodilo.

Kejt zavrte glavom. „Majkle, žao mi je.“

„Nema veze. Verovatno ionako nije pravo prezime.“

Došla je konobarica i dopunila im šolje toplom čokoladom, a Kejt ju je pitala šta može da im kaže o Kembridž Folsu. Žena reče da nikad ni čula nije za taj grad.

„Verovatno i ne postoji“, reče Ema kad je konobarica otišla. „Kladim se da je gospođica Kramli samo htela da nas se otarasi. Nada se da će nas neko opljačkati ili ubiti ili tako nešto.“

„Nije nimalo verovatno da bi nas neko ubio sve troje“, reče Majkl i srknu toplu čokoladu. „Možda jedno, doduše.“

„Dobro, nek ubiju tebe“, reče Ema.

„Ne, nek ubiju tebe.“

„Ne, tebe...“

„Ne, tebe...“

Zakikotaše se kad je Ema rekla kako ubica, kad bi ugledao Majkla, jednostavno ne bi mogao da se obuzda, prosto bi morao da ga ubije, a Majkl odgovorio kako verovatno čitava gomila ubica čeka da Ema siđe iz voza i kako održavaju tombolu da vide ko će dobiti pravo na to... Kejt ih je samo pustila.

Na spoljašnjoj strani medaljona koji je dobila od majke bila je ugravirana ruža. Kejt je stekla naviku da, kad se uznemiri, trlja metalnu kutijicu palcem i kažiprstom i posle mnogo godina ruža se gotovo sasvim izlizala. Kejt je bezuspešno pokušala da se oslobodi ove navike i sada je trljala medaljon i pitala se kud li ih to gospođica Kramli šalje.

Vestport je bio gradić na obali jezera Šamplejn. Girlande su se poput zmija uvijale oko uličnih svetiljki a po ulici su bile razapete male sijalice – grad se pripremao za Božić. Deca su bez poteškoća pronašla dokove, kao i mol. Ipak, bilo je nešto sasvim drugo pronaći osobu koja je čula za Kembridž Fols.

„Kakav Fols?“, brecnuo se čovek sivkastog lica i škiljavih očiju, koji je izgledao kao da ima negde između pedeset i sto deset godina.

„Kembridž Fols“, reče Kejt. „S druge strane jezera.“

„Ne ovog jezera. Znao bih. Celog života plovim po njemu.“

„Rekla sam vam“, progunda Ema. „Krmeljiva gospođica Kramli pokušava da nas se otarasi.“

„Hajde“, reče Kejt. „Svejedno je skoro vreme za čamac.“

„Da. Čamac za nedođiju.“

Mol je bio dugačak i uzan i u njemu je bilo mnogo trulih i polomljenih dasaka; protezao se dalje od leda duž obale, na otvorenu vodu, a deca su došla do kraja i tu se skupila, čvrsto se umotala u kapute i zbila se poput pingvina kako bi se zaštitila od ljutog vetra koji je duvao preko jezera.

Kejt je posmatrala sunce. Putovali su čitav dan, a uskoro će mrak i biće još hladnije. Uprkos onome što je Ema rekla, kako ih gospođica Kramli šalje u bestragiju – i činjenici da izgleda niko nije čuo za Kembridž Fols – Kejt je i dalje verovala kako će čamac doći. Surovost gospođice Kramli svodila se na čupanje i štipanje i svakodnevno podsećanje koliko su bezvredni. Ali usred zime poslati troje dece negde i napustiti ih bilo je već zlobno i neuobičajeno za tu sitnu pakosnicu. Ili je barem Kejt to sebi govorila.

„Vidi“, reče Majkl.

Gust zid od magle valjao se površinom jezera.

„Nailazi nekako brzo.“

Dok je to izgovorio, magla ih je već obavila. Deca behu sela na torbe; sada ustadoše i zagledaše se u sivilo. Biserčići vlage skupljali su im se na kaputima. Sve je bilo mirno i tiho.

„Nešto je tu čudno“, reče Ema.

„Pst“, prošišta Majkl.

„Nemoj ti meni 'pst'! Ti...“

„Ne, slušaj.“

Čuo se zvuk motora.

Čamac se stvorio iz magle i zaputio se pravo prema njima. Dok se približavao, ko god da je upravljao krenuo je u rikverc, pa ugasio motor, tako da je plovilo pristalo u tišini. Bio je to mali, širok čun, a crna farba bila je ispucala i ljuštila se s korita. U njemu je bio samo jedan čovek. Spretno je prebacio omču od kanapa preko stuba za privezivanje čamaca.

„Vas troje idete u Kembridž Fols?“

Čovek je imao gustu crnu kosu i tako duboko usađene oči da se nisu ni videle.

„Rekoh, je l' idete vas troje za Kembridž Fols?“

„Da“, reče Kejt. „Hoću reći... idemo.“

„Ukrcaвайте se, onda. Nemamo mnogo vremena.“

Deca kasnije nisu mogla da se slože oko toga koliko su vremena provela u čamcu. Majkl je govorio pola sata, Ema bila sigurna kako je prošlo svega pet minuta, a Kejt je mislila da je u pitanju bar sat vremena. Možda dva. Kao da im je magla pomutila ne samo vid već i osećaj za vreme. Zasigurno su znali samo jedno: u nekom trenutku iz magle se izdigla tamna linija obale i, dok su se približavali, uspeli su da razaberu dokove i priliku čoveka koji ih je čekao.

Čamdžija dobaci čoveku konopac. Kejt vide da je čovek star i da ima urednu belu bradu, uredno iako prastaro smeđe odelo, uredne ručice; čak i čelava glavica kao da beše odbacila kosu samo da bi ostavila utisak što veće urednosti. Nije traćio vreme na reči dobrodošlice. Uzeo je torbe od Majkla i Eme, rekao: „Elem, ovuda“, i odgegao se s doka izvežbanim šepavim korakom.

Majkl i Ema ispentraše se iz čamca; Kejt se spremala da pođe za njima kad oseti ruku na ramenu. Bio je to vozač čamca.

„Budi pažljiva tamo. Pazi na brata i sestru.“

Pre nego što je uspela da upita šta je hteo da kaže, on je već razvezao čamac i odgurnuo se od obale tako da je morala da skoči na dok.

„Požuri!“, dopre glas iz magle.

„Hajde!“, doviknu Ema. „Moraš ovo da vidiš.“

Kejt se nije micala. Stajala je, posmatrala kako se čamac rastapa u sivilu i borila se protiv poriva da ga pozove natrag, pokupi brata i sestru, vrati se u Baltimor i kaže gospođici Kramli da će živeti s labuđom damom.

Neko je ščepa za ruku.

„Moramo da požurimo“, reče starac. „Nema mnogo vremena.“

I uzeo joj je torbu i poterao je niz dok, gde su Majkl i Ema sedeli pozadi u konjskim kolima, oboje s ogromnim kezom na licu.

„Vidi.“ Ema pokaza. „Konj.“

Starac je pomogao Kejt da se uspentra pored brata i sestre, potom spretno skočio na kočijaško mesto, pucnuo dizginama i krenuo uz trzaj zbog kog se deca uhvatiše za ivice kola. Gotovo istog časa drum je počeo da se uspinje i dok su išli naviše kroz sve ređu maglu, vazduh je opet postao oštar i hladan.

Vozili su se svega nekoliko minuta kada Majkl iznenađeno uzviknu.

Kejt se okrenu, i da Majkl i Ema nisu bili pored nje i videli isto, pomislila bi da umišlja. Ispred njih su se uzdizali goletni vrhovi ogromnog planinskog venca. Ipak, kako je moguće? Iz Vestporta su videli samo oble brežuljke, daleko u daljini; ovo su bile prave planine, masivne, poput kamenih zuba koji se nadvijaju nad njih.

Kejt se nagla napred, što je bilo teško na tolikoj strmini i uz odskakanje kola po neravnom zemljanom drumu. „Gospodine...“

„Gospođice, zovem se Abraham. Ne moraš da me zoveš 'gospodine'.“

„Ovaj...“

„Pitaš se zašto niste videli planine iz Vestporta.“

„Da, gos... Abrahame.“

„Popodneveni odblesak na jezeru ima čudno dejstvo. Zavara oko. Smesti se. Treba da idemo još sat vremena i jedva ćemo stići pre mraka.“

„Šta se dešava kad padne mrak?“, upita Majkl.

„Vukovi.“

„Vukovi?“

„Padne mrak. Izlaze vukovi. Sedite sad.“